

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

від 17 серпня 2021 р.

№ 70/22-рк/к

м. Харків

КП «КРЕМІНСЬКЕ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО»
КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

*92902, Луганська обл., м. Кремінна,
вул. Промислова, 2 А*

Щодо припинення дій, які
містять ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

В ході здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, за результатами розгляду заяви фізичної особи-підприємця Мкртчяна Вардана Гамлетовича (м. Кремінна) щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції комунальним підприємством «КРЕМІНСЬКЕ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО» КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ на ринку послуг з централізованого водопостачання (далі – Заява) встановлено наступне.

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРЕМІНСЬКЕ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО» КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (далі – КП «КВКГ») є юридичною особою, має самостійний баланс і розрахунковий рахунок, зареєстроване 07.02.2018 за № 13661020000000838.

Ідентифікаційний код юридичної особи – 41923738.

Місцезнаходження КП «КВКГ»: 92902 Луганська область, м. Кремінна, вул. Промислова, буд.2-А.

Відповідно до статуту КП «КВКГ», затвердженого рішенням Кремінської міської ради від 21.12.2017 № 28/34, метою діяльності підприємства є

здійснення підприємницької діяльності на основі чинного законодавства України, спрямованої на одержання прибутку.

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://usr.minjust.gov.ua> Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, видами діяльності КП «КВКГ» є забір, очищення та постачання води (код за КВЕД 36.00) (основний); каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД 37.00).

Свою діяльність КП «КВКГ» здійснює на підставі дозволу на спеціальне водокористування від 06.03.2019 № 68/ЛГ/49 д-19, виданого Державним агентством водних ресурсів України.

Отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «КВКГ» є суб'єктом господарювання.

Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що

природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на ньому є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);

суб'єкт природної монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.

Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері, зокрема централізованого водопостачання.

КП «КВКГ» у межах розташування системи водопостачання, що належить КП «КВКГ» на праві господарського відання, не має конкурентів на ринку послуг з централізованого водопостачання, оскільки ринок перебуває у стані природної монополії.

Отже, КП «КВКГ» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії.

Аналіз становища КП «КВКГ» на ринку послуг з централізованого водопостачання проведено з урахуванням вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку (далі – Методика), затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.

Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група

суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктами господарювання.

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- КП «КВКГ», суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання;
- послуги з централізованого водопостачання.

Споживачами послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання.

Відповідно до пунктів 5.1.–5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

У статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначено, що централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

Згідно з пунктом 1 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі – Правила № 630), ці правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово - комунальних послуг, і фізичною та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Відповідно до пункту 2 Правил № 630, централізоване постачання холодної та гарячої води – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання.

Централізоване водопостачання є послугою, яка не має замінників. Внаслідок технологічних особливостей надання послуги з централізованого водопостачання конкуренція на зазначеному ринку відсутня.

Послуги з централізованого водопостачання надаються КП «КВКГ» на платній основі, а отже, в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «КВКГ».

Таким чином, товарними межами ринку є послуги з централізованого

водопостачання.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Відповідно до інформації, наведеної у листі КП «КВКГ» від 23.06.2021 № 218/25 (вх. від 23.06.2021 № 70-01/3698) до переліку населених пунктів, споживачам яких послуги з централізованого водопостачання надаються КП «КВКГ», належать місто Кремінна та селище Стара Краснянка.

З урахуванням наведеного, територіальними межами ринку послуг з централізованого водопостачання є частина території Луганської області, а саме – міста Кремінна та селища Стара Краснянка в межах розташування водопостачальних мереж КП «КВКГ», закріплених за ним на праві господарського відання.

Відповідно до п. 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання визначено період 2020 рік та січень – червень 2021 рік.

В зазначений період часу та станом на серпень 2021 року структура вказаного ринку не змінювалась.

Відповідно до п.9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з централізованого водопостачання є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власників об'єктів водопостачання (водозаборів, електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для водопостачання тощо) та необхідністю отримання дозвільних документів на здійснення діяльності з централізованого водопостачання.

Внаслідок технологічних особливостей надання послуг з централізованого водопостачання, конкуренція на цьому ринку відсутня.

Виходячи з наведеного, КП «КВКГ» на ринку послуг з централізованого водопостачання протягом 2020 року та січня – червня 2021 року та станом на серпень 2021 року в територіальних межах частини Луганської області, а саме – міста Кремінна та селища Стара Краснянка в межах розташування водопостачальних мереж КП «КВКГ», закріплених за ним на праві господарського володіння, має ознаки монопольного становища.

Надання послуг з централізованого водопостачання регламентовано нормативно-правовими актами, зокрема, Законом України «Про житлово-комунальні послуги», Правилами № 630, Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила № 190), Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (далі – Правила № 690), тощо.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон) до житлово-комунальних послуг належать, зокрема, комунальні послуги - послуги з централізованого водопостачання.

Відповідно до частини першої статті 7 Закону, споживач має право, зокрема, одержувати своєчасно та належної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством і умовами укладених договорів.

Згідно з статтею 8 Закону, виконавець комунальної послуги має право, зокрема, припинити/зупинити надання комунальних послуг у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі в порядку і строки, встановлені законом та договором, крім випадків, коли якість та/або кількість таких послуг не відповідають умовам договору (частина перша); виконавець комунальної послуги зобов'язаний, зокрема, забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість комунальних послуг згідно із законодавством та умовами договорів про їх надання, у тому числі шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів (частина друга).

Відповідно до частини першої статті 16 Закону, надання комунальних послуг здійснюється безперервно, крім часу перерв на:

- 1) проведення ремонтних і профілактичних робіт згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації і користування, положеннями про проведення поточного і капітального ремонтів та іншими нормативно-правовими актами;
- 2) міжопалювальний період для мереж (систем) опалення (теплопостачання) виходячи з кліматичних умов згідно з нормативно-правовими актами;
- 3) ліквідацію наслідків аварії.

Таким чином, згідно з вимогами чинного законодавства, припинення надання комунальних послуг (зокрема, послуги з централізованого водопостачання) може відбуватись у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі в порядку і строки, встановлені законом та договором, аварії на водопостачальних мережах, проведення ремонтних і профілактичних робіт.

Згідно з наведеним у Правилах № 690

– надання послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання комунальних послуг з урахуванням вимог Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (пункт 6);

– якість послуги повинна відповідати вимогам, встановленим Законом України «Про житлово-комунальні послуги», іншими актами законодавства та договором. Виконавець забезпечує відповідність якості послуги встановленим вимогам (пункт 7);

– послуги надаються споживачам безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (пункт 8).

Відповідно до абзацу другого пункту 1.1. Правил № 190, ці Правила є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.

У розумінні пункту 1.2 Правил № 190 замовником послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є споживач або суб'єкт господарювання, який має намір здійснити будівництво або реконструкцію об'єкта будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення; виробник послуг централізованого водопостачання та водовідведення – суб'єкт господарювання, що виробляє або створює послуги з централізованого водопостачання та водовідведення (далі – виробник).

Відповідно до пункту 1.2. Правил № 190 технічні умови – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.

Згідно із пунктом 4.1. Правил № 190 для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

Пунктом 4.4. Правил № 190 встановлено, що виконання технічних умов є обов'язковим при розробленні проектів на об'єкти будівництва.

При цьому, слід зазначити, що відповідно до Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 № 45, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.06.2011 за № 651/19389, під будівництвом розуміється нове будівництво, реконструкція, технічне переоснащення, реставрація та капітальний ремонт об'єктів будівництва.

Фізична особа-підприємець Мкртчян Вардан Гамлетович (далі – ФОП Мкртчян В.Г.) зареєстрований 05.08.2019, номер запису 2366000000004238. Місцезнаходження: 92905, Луганська обл., Кременський район, м Кременна, вул. Банкова, буд.140; реєстраційний номер облікової картки платника податків – 2993415176.

Видами діяльності ФОП Мкртчяна В.Г. є технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів (код за КВЕД 45.20 – основний); надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (код за КВЕД 68.20) тощо.

Рішенням Кременської міської ради від 22.11.2017 № 27/24 затверджено технічну документацію із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для будівництва та обслуговування закладів побутового обслуговування, розташованої за адресою: м. Кременна, вул. Банкова, район будівлі 11. Цим же рішенням Кременської міської ради вирішено укласти з ФОП Мкртчяном В.Г. договір сервітуту на вказану земельну ділянку.

Відповідно до рішення Кременської міської ради від 22.11.2017 № 27/24 з ФОП Мкртчяном В.Г. укладено договір про встановлення земельного сервітуту від 11.12.2017 на земельну ділянку площею 0,0111 га, розташовану по вул. Банкова, район будівлі 11, м. Кременна. Згідно з наведеним у п.1.2 цього договору, земельний сервітут встановлюється на право будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування – установки тимчасової споруди – автомийки.

Для здійснення господарської діяльності ФОП Мкртчяном В.Г. з КП «КВКГ» укладено договір на послуги з водопостачання та водовідведення від 22.09.2019 № 380 зі строком дії до 31.12.2021 (на вимогу Відділення від 08.06.2021 № 70-02/4765 копія договору надана листом КП «КВКГ» від 23.06.2021 № 218/25, вх. від 23.06.2021 № 70-01/3698, далі – Лист КП «КВКГ»).

Копія «Технічних умов на час будівництва на підключення до мереж водопроводу та каналізації» від 27.11.2017 № 6 (далі – Технічні умови) додана ФОП Мкртчяном В.Г. до Заяви. Згідно з п. 7 вказаних технічних умов ФОП Мкртчяну В.Г. необхідно було встановити прилад обліку води.

Згідно з Правилами № 190

– для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови. Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва. Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця

приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску (п. 4.1);

- облік відпущеної питної води та прийнятих стоків здійснюється виробником і споживачами засобами виміральної техніки, які занесені до Державного реєстру або пройшли державну метрологічну атестацію (п. 5.1);

- вузли обліку повинні розташовуватись на мережі споживача, як правило, на межі балансової належності мереж виробника та споживача, або за згодою виробника в приміщеннях, розташованих безпосередньо за зовнішньою стіною будівлі в місці входу водопровідного вводу (п. 5.2);

- обладнання вузла обліку здійснюється за рахунок споживачів (п. 5.3);

- проектування, монтаж та експлуатація вузлів обліку виконуються відповідно до вимог державних будівельних норм. Приймання в експлуатацію вузла обліку та реєстрація засобів обліку здійснюються за участю представника виробника (п.5.5);

- установка засобів обліку здійснюється відповідно до проекту, погодженого виробником (п. 5.7).

ФОП Мкртчяном В.Г. разом із Технічними умовами додано до Заяви графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва. На цьому графічному матеріалі наявні відмітки стосовно узгодження цих матеріалів представниками КП «Кремінське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» (на той час – виробника послуг). Відповідно до акту від 24.09.2019, копія якого додана до Заяви, контролером КП «КВКГ» Зеленською Н.В. *«принят к учету и опломбирован новый водомерный узел водомер ЕТК-УА № 201903031559... Пломба 18105713»* (мова оригіналу).

КП «КВКГ» видало ФОП Мкртчяну В.Г. припис від 19.05.2021 № 167/25 про винесення приладу обліку води із приміщення автомийки по вул. Банковій в м. Кремінна в колодязь відповідно до схеми, доданої до припису. У цей же день було повністю припинено постачання води на об'єкт «автомийка» та опломбовано кран в колодязі, про що складено акт від 19.05.2021 (копія додана до Листа КП «КВКГ»).

На питання у вимозі Відділення від 08.06.2021 № 70-02/Л-4765 стосовно того, чи мало місце 19.05.2021 з боку КП «КВКГ» припинення послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г., і якщо так – із зазначенням підстав щодо цього, у Листі КП «КВКГ» наведено: *«19.05.2021 КП «Кремінське ВКГ» дійсно тимчасово припинило надання послуги з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г., а саме його автомийки, розташованої по вул. Банковій у м. Кремінна до виконання умов наданого йому припису»*.

До Листа КП «КВКГ» додано копію наказу КП «КВКГ» від 19.05.2021 № 51 про тимчасове відключення ФОП Мкртчяна В.Г. від централізованого

водопостачання, копії приписів від 08.04.2021 № 110-1/25 та від 19.05.2021 № 167/25, що надсилались на адресу вказаного суб'єкта господарювання. У наказі КП «КВКГ» від 19.05.2021 № 51 зазначено: *«1.Тимчасово, з 19 травня 2021 року, на час виявлення крадіжки та виконання технічних умов і припису, відключити від послуги з централізованого водопостачання абонента ФОП Мкртчяна Вардана Гамлетовича (договір на послугу з водопостачання № 380 від 22 вересня 2019 року) його автомийки, що розташована біля будинку № 11 по вул. Банковій в місті Кременна. 2. Додатково видати ФОП Мкртчяну В.Г. технічні умови та припис на виконання робіт щодо переносу вузла обліку відповідно до вимог пункту 5.2 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України...»* (мова оригіналу).

У зв'язку з припиненням надання послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г. на адресу КП «КВКГ» було надіслано відповідний акт-претензію від 01.06.2021 (копію додано до Заяви). У своїй відповіді (лист від 04.06.2021 № 205/25, копія додана до Листа КП «КВКГ») виробник послуги зазначив наступне: *«У зв'язку з тим, що підприємство мало підозру щодо відбору Вами води без обліку...листом від 08.04.2021 запропонувало Вам у місячний термін з дня отримання листа винести вузол обліку відповідно до вимог пункту 5.2 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України з приміщення мийки в колодязь...До 19 травня 2021 року вимоги припису від 08.04.2021 Ви не виконали...19 травня 2021 року підприємство повторно спробувало Вам вручити припис з тією саме вимогою...підприємство змушено на час виконання припису зупинити водопостачання мийки...»* (мова оригіналу).

Дії КП «КВКГ» із припинення з 19.05.2021 надання послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г. не можна вважати правомірними, враховуючи наступне.

1. Як наведено вище, відповідно до вимог нормативних документів припинення надання комунальних послуг (зокрема, послуги з централізованого водопостачання) може відбуватись у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі в порядку і строки, встановлені законом та договором, аварії на водопостачальних мережах, проведення ремонтних і профілактичних робіт.

Листом КП «КВКГ», надало інформацію на вимогу Відділення від 08.06.2021 № 70-02/Л-4765 щодо підстав, за якими було припинено надання послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяну В.Г. У Листі КП «КВКГ» наведено, що 19.05.2021 підприємство дійсно тимчасово припинило надання послуги з централізованого водопостачання ФОП Мкртчян В.Г., а саме його автомийки, до виконання умов наданого йому повторного припису (від 19.05.2021 № 167/25).

ФОП Мкртчяном В.Г. до Заяви додано акт звірки взаємних розрахунків станом на 25.05.2021, завірений КП «КВКГ» (за підписом головного бухгалтера

підприємства) та ФОП Мкртчяна В.Г., згідно з яким на цю дату нараховувалась заборгованість на користь КП «КВКГ» (враховуючи інформацію, наведену в акті – за поточний місяць) у сумі 371 грн. 81 коп. Згідно з документами, наданими ФОП Мкртчяну В.Г. до Відділення, вказана сума була сплачена ним 25.05.2021, що підтверджується рахунком на оплату № 753 від 25.05.2021 (оплата на суму 376,19 грн).

2. До Листа КП «КВКГ» не додано підтверджуючих документів (зокрема, актів) щодо наявності станом на 19.05.2021 аварії на водопостачальних мережах, проведення ремонтних і профілактичних робіт, які могли бути підставою для припинення надання відповідних послуг ФОП Мкртчяна В.Г.

3. У листі КП «КВКГ» від 04.06.2021 № 205/25 (копія якого додана до Листа КП «КВКГ») з питань щодо припинення надання послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г. повідомлено про підозру підприємства стосовно здійснення відбору ФОП Мкртчяном В.Г. води без обліку.

Питання щодо обліку та розрахунків за відпущену воду у випадку відсутності засобів обліку врегульовано нормативними документами.

Відповідно до пункту 16 Правил № 690 у разі недопущення споживачем або його представником виконавця або визначеної власником (співвласниками) особи, що здійснює розподіл обсягів послуг, до відповідного вузла обліку для зняття показань або ненадання у визначений договором строк споживачем виконавцеві показань відповідного вузла обліку, якщо такі показання згідно із законом або договором зобов'язаний знімати споживач, для цілей комерційного або розподільного обліку виконавцем протягом трьох місяців приймається середньодобове споживання таким споживачем відповідної послуги за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12, за фактичний час споживання послуги, але не менш як 15 діб).

У разі відсутності інформації про показання вузлів обліку та/або недопущення споживачем або його представником виконавця або визначеної власником (співвласниками) особи, що здійснює розподіл обсягів послуг, до вузла обліку для зняття показань після закінчення тримісячного строку з дня недопущення виконавець зобов'язаний здійснювати розрахунки з такими споживачами як із споживачами, приміщення яких не оснащені вузлами розподільного обліку.

Згідно з наведеним у Правилах № 190

- водокористування вважається безобліковим, якщо споживач самовільно приєднався до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення або самовільно користується ними (п. 3.2);

- у разі безоблікового водокористування виробник виконує розрахунок витрат води за пропускною спроможністю труби вводу при швидкості руху води в ній 2,0 м/сек та дією її повним перерізом протягом 24 годин за добу (п. 3.3);

– розрахунковий період при безобліковому водокористуванні встановлюється з дня початку такого користування. Якщо термін початку безоблікового водокористування виявити неможливо, розрахунковий період становить один місяць (п. 3.4).

– для контролю витрат води у споживачів, які не мають засобів обліку, а також для перевірки показів встановлених засобів обліку виробник має право встановлювати на вводах контрольні засоби обліку. Ці роботи теж можуть бути виконані за обґрунтованою вимогою споживача. Дообладнання або монтаж вузлів обліку для встановлення контрольних засобів обліку виконується за рахунок зацікавленої сторони (п. 5.25);

– тривалість роботи контрольних засобів обліку має бути не менше ніж 15 днів. Якщо контрольний засіб обліку виявить неточність роботи засобів обліку, що перевіряються, останні підлягають ремонту, а розрахунок за водокористування здійснюється відповідно до показів контрольного засобу обліку, при цьому виробник має право провести перерахунок споживачеві за водокористування в попередні два місяці. Витрати води споживачами, що не мають засобів обліку, визначаються за середньодобовими даними, розрахованими відповідно до показів контрольного засобу обліку до установки засобів обліку (п. 5.26).

Таким чином, відповідно до вимог чинного законодавства, КП «КВКГ»

– мав забезпечити безперервне надання послуг з централізованого водопостачання ФОП Мкртчяна В.Г.;

– для перевірки показів встановлених у ФОП Мкртчяна В.Г. засобів обліку мав право за власний рахунок встановлювати на вводах контрольні засоби обліку, і у випадку розбіжностей між показами засобів обліку – мав здійснювати облік відпущеної води у спосіб, визначений нормативними документами.

КП «КВКГ» не надано до Відділення доказів стосовно здійснення підприємством заходів, направлених на виконання зазначених вимог чинного законодавства (зокрема, щодо встановлення контрольних засобів обліку, здійснення розрахунку витрат води за пропускнуою спроможністю труби вводу).

Враховуючи вищевказане, припинення КП «КВКГ» з 19.05.2021 надання послуг з централізованого водопостачання ФОП «Мкртчян В.Г. з підстав підозри щодо відбору ним води без обліку є неправомірним, оскільки не відповідає вимогам чинних нормативних документів.

Як наведено у Заяві, *«якщо мені (ФОП Мкртчян В.Г.) обмежити вхід на ринок через повне обмеження води, то моя діяльність буде збитковою і я буду вимушений припинити свою підприємницьку діяльність... Створення мені перешкод для здійснення підприємницької діяльності надає можливість формувати монопольну структуру суб'єктів господарювання на ринку послуг з мийки автотранспорту»* (мова оригіналу).

Неправомірне припинення надання послуг з централізованого водопостачання призведе до того, що ФОП Мкртчян В.Г. не зможе брати участь у активній конкурентній боротьбі на рівні з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на відповідному товарному ринку, а отже до обмеження або взагалі знищення його конкурентоспроможності. Це може призвести до зменшення обсягу надання послуг, втрати клієнтів, і як наслідок до усунення конкуренції на ринку.

Неправомірні дії щодо припинення надання послуг з централізованого водопостачання з підстав, не передбачених нормативними документами, стали можливим за відсутності альтернативних джерел придбання послуг у інших суб'єктів господарювання.

За умови існування значної конкуренції на ринку, споживачі мали б можливість обрати іншого виробника послуг з централізованого водопостачання, який би здійснював діяльність з дотриманням вимог чинного законодавства, а дії КП «КВКГ», які можуть призвести до усунення конкуренції на відповідних товарних ринках, зокрема на ринку послуг автомийок, були б неможливими.

Таким чином дії КП «КВКГ», які полягають у припиненні надання послуг з централізованого водопостачання з підстав, не передбачених чинними нормативними документами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на товарному ринку, зокрема на ринку послуг автомийок.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «КРЕМІНСЬКЕ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО» КРЕМІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Припинити дії, які полягають у припиненні надання послуг з централізованого водопостачання з підстав, не передбачених чинними нормативними документами, і які (дії) містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на товарному ринку, зокрема на ринку послуг автомийок.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення **в 10-денний строк з дня їх отримання** із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Головуюча

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ